

Nr 15.

Av herr **Ekman, Karl Johan**, om ersättning åt friherre Sten Raab för liden förlust genom en fastighets återvinning till kronan.

Under sistlidna års riksdag påyrkades i motion nr 63 i andra kammaren, att riksdagen måtte bevilja någon ersättning åt friherre Sten Raab för den förlust, som tillfogats honom genom återvinning till kronan av $\frac{3}{16}$ mantal Smedjevik i Madesjö socken av Kalmar län.

De skäl, som anfördes för bifall till motionen, synas mig tillräckligt ådagalägga dess billighet och rättvisa. Av motionens motståndare har framhållits, att friherre Raab sålt skog från egendomen för större belopp än han utbetalt för densamma och att han således gjort vinst i stället för förlust. Av bilagda avskrift av försäljningskontrakt (Bil. 1) samt intyg från förre kronolänsmannen Joh. Waldén, som vid den tiden tjänstgjorde i närmaste distrikt (Bil. 2), framgår emellertid, att skogsförsäljningen i verkligheten icke inbringat på långt när så stor summa, som förut antagits. Vidare har friherre Raab till mitt förfogande ställt bilagda uppgifter om skatter och utgifter för egendomen (Bil. 3, 4, 5, 6, 7, 8 och 9), vilka uppgifter jag emellertid icke haft tillfälle att närmare granska.

I övrigt påpekas, att ifrågavarande $\frac{3}{16}$ mantal Smedjevik låg i sambruk och hade gemensamma åbyggnader med det $\frac{3}{16}$ mantal av samma hemman, som var av kronoskattenatur, vadan dessa bägge hemmansdelars värden betydligt nedsattes genom kronans ingripande i saken.

Härförutom åberopas allt vad som anförts i ovannämnda motion från föregående riksdag med därvid fogade bilagor, särskilt det av härads hövdingen G. Ribbing den 25 juni 1914 på uppdrag av finansministern avgivna utlåtandet, av vilka handlingar tydligt framgår, att friherre Raab och föregående ägare under mer än 100 år tillbaka i god tro innehaft ifrågavarande fastighet, under antagande att de varit verkliga ägare till densamma.

Med anledning härav får jag vördsamt hemställa,

att riksdagen ville besluta att åt friherre S. Raab bevilja ersättning för den förlust, som tillskyndats honom genom återvinning till kronan av hemmanet $\frac{3}{16}$ mantal Smedjevik i Madesjö socken, med belopp, som riksdagen kan finna skäligt, dock ej under den av kronan för hemmanet erhållna köpeskillingen 4,080 kronor jämte ränta därå efter fem procent för år från den tid, då hemmanet till kronan återvanns.

Stockholm den 24 januari 1916.

K. J. Ekman,
Jönköping.

Avskrift.

Bil. 1.

Köpekontrakt.

Till handelsfirman Henric Burmeister et Co i Karlshamn försäljer jag å min egendom *tre åttondels mantal Smedjevik* i Madesjö socken all befintlig växande furu- och granskog, som vid fem fots höjd från marken håller fem svenska verk- tum och däröfver i diameter, mot följande villkor:

1:o) I köpeskilling erlägges Tjugotusen, 20,000, kronor, deraf nu genast er- lägges och qvitteras tvåtusen fem hundra kronor, den 10 januari 1889 betalas Femtusen kronor och den 1 juli samma år Femtusen kronor, den 10 januari 1890 Femtusen kronor och den 1 juli samma år tvåtusenfemhundra kronor, och om be- talningstid öfverskrides erlägges sex procent för år räknad ränta från förfallo- dagen tills likvid sker.

2:o) Afverkningstiden beräknas till sex år från denna dag. — — — —

—
 —
 —

Nybro den 18 December 1888.

Sten Raab.

På en gång närvarande vittnen:

John Wickström.
 Adress Nybro.

N. P. Nilsson,
 Kylleskruf, Hofmantorp.

Med förestående kontrakt förklara vi oss nöjda och förbinda oss detsamma hålla och fullgöra.

Nybro som ofvan.

Henric Burmeister et Co Karlshamn.

På en gång närvarande vittnen:

John Wickström, adress Nybro.

N. P. Nilsson, Kylleskruf, Hofmantorp.

Enligt öfverenskommelse denna dag förbinda vi oss att å Smedjeviks egen- dom icke afverka någon skog efter den 1:e juli 1894, intygas

Kalmar den 19 Augusti 1893.

Henric Burmeister et Co.

På en gång närvarande vittnen:

Emil Ericsson, Nybro.

J. Norling.

Rätt utdraget från originalet intyga:

S. Nilsson.

A. Almgren.

Avskrift.

Bil. 2.

Undertecknad, som sedan lång tid tillbaka har god kännedom om den i Madesjö socken af Kalmar län belägna egendomen Smedjevik, öfver hvilken jag jemväl under några år utöfvade tillsyn, har vid genomläsandet af riksdagens protokoll för den 10 April 1915 funnit mig manad att i rättvisans intresse lemna följande upplysningar.

1:o) Jag har mig fullkomligt väl bekant, att under den tid friherre Sten Raab, dennes moder och fader innehade ifrågavarande egendom, densamma icke lemnade någon som helst afkastning, förrän då Sten Raab år 1889 försålde skog från densamma. I stället fingo ägarne af andra medel ärligen betala såväl de mycket stora utskylderna som andra utgifter för egendomen. Visserligen hade Sten Raab gården 2:ne gånger utarrenderad, men arrendatorerna kunde aldrig betala skatterna mycket mindre arrendebeloppen. Beträffande omnämnda skogsförsäljning, så rörde sig denna icke om 26,000 kr., utan endast om 20,000 kr., och ej ens detta belopp kom Sten Raab till godo, ty mot villkor, att skogsafverkningen fick sluta före den bestämda tiden, erhöi han endast 17,500 kr., hvarifrån åter afgick åtskilliga omkostnader så att Sten Raab ej hade mera än omkring 16,000 kr. i behållning. Räknas nu hälften häraf på den till kronan återvunna delen af egendomen, så blir detta omkring 8,000 kronor. Att egendomen icke lemnade några årliga inkomster berodde huvudsakligen därpå, att det var en skogsgård med obetydligt jordbruk samt belägen så långt ifrån järnväg, att skogsafverkning icke lönade sig. Detta hade också till följd, att köparen af skogen på denna gjorde förlust i stället för förtjenst. Nu sedan järnväg kommit i närheten och alla skogsprodukter stigit i värde, ställer sig saken annorlunda.

2:o) Äfven har jag mig bekant, att, då egendomen Smedjevik blef utmätt, ämnade en då förmögen sväger till honom, Baron Victor Fock, inköpa gården för Raabs räkning, men då Kronan gjorde anspråk på halfva egendomen, drog sig Baron Fock för att göra affären, då han ju riskerade få betala såväl alla in-teckningarna, som andelen i ett dyrbart skifte. — Det blef på så sätt icke blott halfva egendomen som Sten Raab förlorade genom Kronans åtgärd, utan i verkligheten var det hela $\frac{3}{8}$ mantal Smedjevik, som blef hans förlust. Baron Fock, som sedermera förlorade sin förmögenhet, är nu afiden, hvadan Sten Raab icke från det hållet kan påräkna någon hjälp. Då friherre Sten Raab numera icke äger den ringaste tillgång samt uppnått en ålder af 56 år och icke har den ringaste utsikt att kunna förvärfa eller få ärfva någonting till förbättrande af sin utblottade ställning, så vore det naturligtvis för honom en stor hjälp, om han erhöiie godtgörelse för den förlust han lidit genom Kronans åtgörande i denna sak.

Stockholm den 17 januari 1916.

J. Waldén

f. d. Kronolänsman i N:a Møre samt äfven i Tuna läns härad af Kalmar län.

Egenhändiga namnteckningen bevittnas af

S. Nilsson.

A. Almgren.

Lika lydande med originalet intyga

G. Hygrell.

I. Carlsson.

Bil. 3.

Fem procent ränta å köpesumman för $\frac{3}{16}$ mantal Smedjevik.

			Kronor.	
1 januari	1886	erlades köpeskilling för halva Smedjevik	—	9,500·00
1 »	1887	ett års ränta	475·00	9,975·00
1 »	1888	» » »	498·75	10,473·75
1 »	1889	» » »	523·69	10,997·44
1 »	1890	» » »	549·87	11,547·31
1 »	1891	» » »	577·37	12,124·68
1 »	1892	» » »	606·23	12,730·91
1 »	1893	» » »	636·55	13,367·46
1 »	1894	» » »	668·37	14,035·83
1 »	1895	» » »	701·79	14,737·62
1 »	1896	» » »	736·88	15,474·50
1 »	1897	» » »	773·73	16,248·23
1 »	1898	» » »	812·41	17,060·64
1 »	1899	» » »	853·03	17,913·67
1 »	1900	» » »	895·68	18,809·35
1 »	1901	» » »	940·47	19,749·82
1 »	1902	» » »	987·49	20,737·31
1 »	1903	» » »	1,036·87	21,774·18
1 »	1904	» » »	1,088·79	22,862·97
1 »	1905	» » »	1,143·15	24,006·12
1 »	1906	» » »	1,200·31	25,206·43
1 »	1907	» » »	1,260·32	26,466·75
1 »	1908	» » »	1,323·34	27,770·09
1 »	1909	» » »	1,388·50	29,158·59
1 »	1910	» » »	1,457·93	30,616·52
1 »	1911	» » »	1,530·83	32,147·35
1 »	1912	» » »	1,607·37	33,754·72
1 »	1913	» » »	1,687·74	35,442·46
1 »	1914	» » »	1,772·12	37,214·58
1 »	1915	» » »	1,860·73	39,075·31
1 »	1916	» » »	1,953·55	41,029·08
1 juni	1916	5 månaders ränta	854·75	41,883·83
Summa kronor				41,883·83

Stockholm den 15 januari 1916.

Sten Raab.

Bil. 4.

Fem procent ränta å kronoskatter för $\frac{3}{16}$ mantal Smedjevik från min tillträdesdag den 1 januari 1886 till den 1 juni 1916, efter ett medeltal av 40·50 per år.

		Kronor.
Kronoskatt för år	1886	40·50
	1887	40·50 ränta = 2·03
	1888	40·50 » = 4·15
	1889	40·50 » = 6·38
	1890	40·50 » = 8·73
	1891	40·50 » = 11·19
	1892	40·50 » = 13·77
	1893	40·50 » = 16·49
	1894	40·50 » = 19·34
	1895	40·50 » = 22·23
	1896	40·50 » = 25·47
	1897	40·50 » = 28·77
	1898	» = 32·23
	1899	» = 33·84
	1900	» = 35·54
	1901	» = 37·31
	1902	» = 39·18
	1903	» = 41·14
	1904	» = 43·19
	1905	» = 45·35
	1906	» = 47·62
	1907	» = 50·00
	1908	» = 52·50
	1909	» = 55·13
	1910	» = 57·88
	1911	» = 60·78
	1912	» = 63·82
	1913	» = 67·01
	1914	» = 70·36
	1915	» = 73·88
	1916	fem månaders ränta = 32·30
Summa kronor		1,583·68

Stockholm den 15 januari 1916.

Sten Raab.

Bil. 5.

Fem procent ränta å kommunal-, präst- och vintervägskatt för $\frac{3}{16}$ mantal Smedjevik från min tillträdesdag den 1 januari 1886 till den 1 juni 1916 efter ett medeltal av 77 kronor per år.

			Kronor.
Skatter för år 1886	77·00		77·00
1887	77·00	ränta = 3·85	157·85
1888	77·00	> = 7·89	242·74
1889	77·00	> = 12·14	331·88
1890	77·00	> = 16·59	425·47
1891	77·00	> = 21·27	523·74
1892	77·00	> = 26·19	626·93
1893	77·00	> = 31·35	735·28
1894	77·00	> = 36·76	849·04
1895	77·00	> = 42·45	968·49
1896	77·00	> = 48·42	1,093·91
1897	77·00	> = 54·70	1,225·61
1898		> = 61·28	1,286·89
1899		> = 64·34	1,351·23
1900		> = 67·56	1,418·79
1901		> = 70·94	1,489·73
1902		> = 74·49	1,564·22
1903		> = 78·21	1,642·43
1904		> = 82·12	1,724·55
1905		> = 86·23	1,810·78
1906		> = 90·54	1,901·32
1907		> = 95·07	1,996·39
1908		> = 99·82	2,096·21
1909		> = 104·81	2,201·02
1910		> = 110·05	2,311·07
1911		> = 115·55	2,426·62
1912		> = 121·33	2,547·95
1913		> = 127·40	2,675·35
1914		> = 133·77	2,809·12
1915		> = 140·46	2,949·58
1916	fem månaders	ränta = 61·45	3,011·03
		Summa kronor	3,011·03

Stockholm den 15 januari 1916.

Sten Raab.

Bil. 6.

Lagfartskostnader för $\frac{3}{16}$ mantal Smedjevik.

			Kr.
Den 3 oktober	1887	betalt stämpelavgift med	— 81·00
»	1888	ett års ränta 5 %	4·05 85·05
»	1889	»	4·25 89·30
»	1890	»	4·47 93·77
»	1891	»	4·69 98·46
»	1892	»	4·92 103·38
»	1893	»	5·17 108·55
»	1894	»	5·43 113·98
»	1895	»	5·70 119·68
»	1896	»	5·98 125·66
»	1897	»	6·28 131·94
»	1898	»	6·60 138·54
»	1899	»	6·93 145·47
»	1900	»	7·27 152·74
»	1901	»	7·64 160·38
»	1902	»	8·02 168·40
»	1903	»	8·42 176·82
»	1904	»	8·84 185·66
»	1905	»	9·28 194·94
»	1906	»	9·75 204·69
»	1907	»	10·23 214·92
»	1908	»	10·75 225·67
»	1909	»	11·28 236·95
»	1910	»	11·85 248·80
»	1911	»	12·44 261·24
»	1912	»	13·06 274·30
»	1913	»	13·72 288·02
»	1914	»	14·40 302·42
»	1915	»	15·12 317·54
Den 1 juni	1916	sju månaders ränta	9·24 326·78
Summa Kronor			326·78

Stockholm den 15 januari 1916.

Sten Raab.

Avskrift.

Bil. 7.

Salubref.

Genom detta öppna köpe- och salu-bref försäljer jag härmed till min son Friherre Carl Oscar Sten Gustaf Raab mitt egande, genom testamente efter min afiidne man, Friherre A. F. Raab, bekomne hemman *Smedjevik* om *tre åttondels* ($\frac{3}{8}$) *mantal Kronoskatte*, beläget i *Madesjö socken, Södra Møre härad af Kalmar län*, jente derstädes befintliga inventarier af alla slag och gröda, för en oss emellan öfverenskommen köpesumma stor *Tjugotusen (20,000) kronor*, hvaraf *Nittontusen (19,000) kronor* beräknas för fastigheten och *Ett tusen (1,000)* för inventarier och gröda och som denna köpeskilling är tillfullo betald varder den härmedelst qvitterad, och tillägnas förenämnde fastighet med inventarier Friherre Sten Raab att genast till full ego mottaga, sådant det för dagen befinnes, med allt hvad dertill lydt och lyder och lagligen tillvinnas kan, samt med tillträdesrätt beräknad från och med den 1 januari 1886, förbindande mig till hemul efter lag. Haraldsmåla den 12 januari 1886.

Sigröd Raab
född Gethe.

Närvarande vittnen:

H. Nordenstierna. *Carl Henrich Posse.*

§ 88. År 1887 den 3 Oktober vid lagtima Hösttinget med Södra Møre Härad i Wassmolösa, blef, på grund af detta salubref, lagfart beviljad å *tre åttondels mantal Kronoskatte Smedjevik i Madesjö socken för Friherre Carl Oscar Sten Gustaf Raab*, betygar.

På Häradsrättens vägnar:

O. Queckfeldt.

Lösen 50 öre ant. å exp. *Stämplor* 162 kronor.

Lika lydande med originalet intyga:

S. Nilsson. *A. Almgren.*

Bil. 8.

Min behållning å försäld skog från halva egendomen $\frac{3}{16}$ mantal Smedjev-
vik enl. kontrakt av 18 december 1888 (Bil. 1).

1888			
28/12.	Kontant		1,250
	Däriifrån avgår omkostnader:		
	1:o. Uppräkning av skogen	125	
	2:o. Köpenhamsresa för försäljning	100	
	3:o. 2 personers resa Karlshamn d:o	100	
	4:o. Provision till förmedlaren	150	
	5:o. Utgifter vid försäljningen	75	
	6:o. Fem resor tur-retur Wärmland—Smedjev- tillsyn av skogsavverkningen att ej under- måliga träd tagas	250	
		<u>Såma kr. 800</u>	
	återstår mig till godo	450=1,250	450—
1889			
10/1.	5 % ränta å 450 kr.		1·35
10/1.	Kontant		2,500—
1/7.	6 månaders ränta å 2,951·35		73·78
1/7.	Kontant		2,500—
1890			
1/1.	6 månaders ränta å 5,525·13		138·13
1/1.	Kontant		2,500—
1891			
1/1.	ett års ränta å 8,163·26		408·16
1892	d:o 8,571·72		428·57
1893	d:o 8,999·99		450—
1894	d:o 9,449·99		472·50
1895	d:o 9,922·49		496·12
1896	d:o 10,418·61		520·93
1897	d:o 10,939·54		546·78
1898	d:o 11,486·32		574·32
1899	d:o 12,060·64		603·03
1900	d:o 12,663·67		633·18
1901	d:o 13,296·85		664·84
1902	d:o 13,961·69		698·08
1903	d:o 14,659·77		732·99
1904	d:o 15,392·76		769·64
1905	d:o 16,162·40		808·12

1906	ett års ränta å	16,970·52	848·53
1907	d:o	17,819·05	890·95
1908	d:o	18,710—	935·50
1909	d:o	19,645·50	982·27
1910	d:o	20,627·77	1,031·39
1911	d:o	21,659·16	1,082·96
1912	d:o	22,742·12	1,137·11
1913	d:o	23,879·23	1,193·96
1914	d:o	25,073·19	1,253·66
1915	d:o	26,326·85	1,316·34
1916	d:o	27,643·19	1,382·16
1916 ¹ / ₆ .	Fem månaders ränta å	29,025·35	604·70
Summa kronor				29,630·05

Stockholm den 15 januari 1916.

Sten Raab.

Bil. 9.

Sammandrag av Sten Raabs utgifter och inkomster från ³/₁₆ mantal Smedjevik.

Utgifter:

	Kr.
Sten Raabs inköpssumma 9,500 jemte 5 % ränta från 1 januari 1896 till 1 juni 1916 (Bil. 3)	41,883·83
Sten Raabs Kronoskatter med räntor under samma tid (Bil. 4)	1,583·68
» » Kommunalskatter » » » » (Bil. 5)	3,011·03
» » Lagfartskostnader » » » » (Bil. 6 och 7)	326·78
Summa Kronor	46,805·32

Inkomster:

Försåld skog jemte räntor beräknade till 1 juni 1916 (Bil. 8)	29,630·05
vadan alltså Sten Raabs utgifter hava överstigit inkomsterna med . .	17,175·27
Summa Kronor	46,805·32

Stockholm den 15 januari 1916.

Sten Raab,
adress Grevgatan 37.